

Maarif Vekâletine bağı Yüksek, Orta ve Teknik öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akdi hakkında kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/272)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/146

6/1344

17 . V . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Maarif Vekillğine bağı Yüksek, Orta ve Teknik Öğretim Kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akdi hakkında Maarif Vekillğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 27 . IV . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Maarif Vekillğine bağı Yüksek, Orta ve Teknik Öğretim Kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akdi hakkında kanun lâyihasının mucip sebepleri

Maarif Vekillğine bağı kurumlarda çalıştırılacak yabancı mütehassislar hakkında bugün, 1934 yılında Büyük Millet Meclisince kabul edilmiş olan 2397 ve 2557 sayılı kanunlar tatbik edilmektedir. Ancak bu kanunlardan birineisi yalnız İstanbul Üniversitesi için kabul edilmiş olduğundan aynı durumda bulunan ve yakın bir gelecekte teşkilâtını tamamlanacağı şüphesiz olan Ankara Üniversitesine bağlanacak Fakültelerle diğer yüksek okullar bundan faydalanamamakta, ikinci kanun ile verilmiş olan beş yıla kadar mukavele yapmak sâlihîyeti de tatbikatta bazen ikinci ve üçüncü mukaveleler akdini icabettirmek suretiyle çok defa kendiliğinden uzamaktadır. Bu sebeplerle her iki kanunun birleştirilerek bütün kurumlarda tatbik edilecek bir şekle konulması lüzumlu ve faydalı bulunmuş ve ilişik kanun lâyihası bu maksatla hazırlanmıştır.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Esas No. 1/272

Karar No. 7

12 . VI . 1944

Yüksek Reisliğe

Maarif Vekilliğine bağlı Yüksek, Orta ve Teknik Öğretim Kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akdi hakkında Maarif Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 27 . IV . 1944 tarihli kararıyla Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası havalesi gereğince Maarif Vekili de hazır bulunduğu halde Encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın hedefi Maarif Vekilliğine bağlı öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı mütehassıslarla akdolunacak mukaveleler hakkında câri müteferrik kanuni hükümleri kaldırarak bunların yerine bütün kurumlar için müşterek hükümler koymak ve Maarif Vekilliğine yabancı mütehassıslar ile bunların 10 yıla kadar istihdamını mümkün kılacak surette mukaveleler akdi salâhiyeti sağlamaktır.

Lâyiha ile derpiş edilen neviden kanuni hükümlere lüzum bulunduğu Encümenimizde de kabul edilmiştir. Ancak bu türlü hükümlerin yalnız Maarif Vekilliğine bağlı öğretim kurumlarına hasır ve tahsis olunması caiz görülmemiştir. Yabancı mütehassis istihdamı bahsinde hangi vekilliğe bağlı bulunursa bulunsun bütün öğretim kurumlarını umumî ve müşterek hükümlere tâbi tutmak gerektir. Bu gereklik gözönünde bulundurularak kanun lâyihası aşağıda gösterildiği şekilde tadil olunmuştur :

1. Lâyihaya bütün resmî öğretim kurumlarına şâmil bir hüviyet kazandırmak maksadiyle başlığındaki (Maarif Vekilliğine bağlı yüksek, orta ve teknik öğretim kurumlarında) kelimeleri kaldırılarak bunların yerine (Devlet öğretim kurumlarında) kelimeleri konmuştur.

2. Aynı düşünce ile lâyihanın birinci maddesi şu şekle konmuştur.

(Madde 1. — Her derece ve neviden Devlete ait öğretim kurumlarına alınmış ve alınacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla on yılı geçmemek üzere gelecek senelere geçici mukaveleler akdine bu kurumların bağlı oldukları vekillikler mezundur.

3. Lâyiha Maarif Vekilliğine bağlı müesseseler gözönünde bulundurularak hazırlandığı için kaldırılan kanunları sayan ikinci maddesinde Ziraat Vekilliğini ilgilendiren 2664 sayılı kanun zikrolunmamıştır. Lâyihanın şimdi almakta bulunduğu şekle göre bu kanunun da yürürlükten düşürülmesi lüzumlu görülmüş ve buna göre lâyihanın 2 nci maddesine ilâvede bulunulmuştur.

4. Lâyiha şümullendirildiği için 4 nci maddesi de kanun hükümlerinin İera Vekilleri Heyetince yürütülmesini sağlayacak surette değiştirilmiştir.

Bu tadiller dairesinde lâyihayı kanunlaştırmanın muvafık olacağını arzeder ve havalesi gereğince Bütçe Encümenine de gönderilmek üzere saygılarımızla Yüksek Reisliğe sunarız.

Maarif En. Rs. N.

M. M.	M. M.	Kâtip
Sivas	Sivas	Urfa
R. Ş. Sırac	R. Ş. Sırac	S. K. Yetkin
Ankara	Aydın	Bingöl
B. Baykan	A. S. Levend	T. Banguoğlu
Bolu	Çanakkale	Eskişehir
H. R. Öymen	R. N. Güntekin	İ. U. Aylkurd
İstanbul	İzmir	İzmir
A. K. Akçüz	E. Çınar	Ş. Yunus
	Sinob	
	İ. H. Sevük	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Mazbata No. 115
Esas No. 1/272

12 . VII . 1944

Yüksek Reisliğe

Maarif Vekilliğine bağlı yüksek, orta ve teknik öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akti hakkında Maarif Vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 17 . V . 1944 tarih ve 6/1344 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhası Maarif Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Maarif Vekili Hasan Âli Yücel ve Maliye Vekilliğinin salâhiyetli memuru hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Yabancı mütehassis, profesör, öğretmen ve ustalarla mukaveleler akdine dair muhtelif kanunlarda mevcut müteferrik hükümlerin toplanması Encümenimizce de uygun görülmüş ve Maarif Encümeninin maksadı temine daha elverişli olan birinci maddesi aynen kabul olunmuştur.

Lâiyhanın ikinci maddesiyle meriyetten kaldırılan kanunlar arasına 3611 sayılı kanunun 31 nci maddesi de ilâve olunmuş ve unutulmuş başka

hükümlerin de bulunabileceği mülâhaza olunarak «Diğer kanunların bu kanuna muhalif hükümleri» nin de kaldırıldığı yolunda bir ibare ilâvesi uygun görülmüştür.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Rs. V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Tokad
<i>I. Eker</i>	Mezundur	<i>II. N. Keşmir</i>
Kâtip		
İstanbul	Antalya	Aydın
<i>F. Öymen</i>	<i>N. E. Sumer</i>	<i>GI. R. Alpman</i>
Bolu	Diyarbakır	Edirne
<i>Dr. Z. Ülgen</i>	<i>R. Bekit</i>	<i>M. N. Gündüzalp</i>
Giresun	İstanbul	İzmir
<i>A. Sayar</i>	<i>H. Kortel</i>	<i>M. Birsal</i>
Kayseri	Rize	Yozgac
<i>F. Baysal</i>	<i>T. B. Balta</i>	<i>S. İçöz</i>
	Zonguldak	
	<i>H. A. Kuyucak</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Maarif Vekilliğine bağlı yüksek, orta ve teknik öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akti hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Üniversite ve fakültelerle yüksek okullara, orta ve teknik öğretim kurumlarına alınmış ve alınacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla on yılı geçmemek üzere gelecek sene-

MAARİF ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek senelere geçici mukaveleler akti hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Her derece ve neviden Devlete ait öğretim kurumlarına alınmış ve alınacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla on yılı geçmemek üzere gelecek senelere geçici mukaveleler aktine

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet öğretim kurumlarında çalıştırılacak yabancı profesör, öğretmen, mütehassis ve ustalarla gelecek yıllara geçici mukaveleler akti hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Maarif Encümeninin 1 nci maddesi aynen.

Hü.

lere geçici mukaveleler akdine Maarif Vekili mezundur.

MADDE 2. — 5 nisan 1934 tarihli ve 2397 sayılı ve 4 temmuz 1934 tarihli ve 2557 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya Maarif ve Maliye Vekilleri memurdur.

27. IV. 1944

Bs. V. Ad. V.

Ş. Saracoğlu A. R. Türel

M. M. V. Da. V.

A. R. Artunkal Hilmi Uran

Ha. V. Ma. V.

N. Menemencioğlu F. Ağralı

Mf. V. Na. V.

Yücel Surri Day

Ik. V. S. İ. M. V.

Fuad Sirmen Dr. H. Alataş

G. İ. V. Zr. V.

Suad H. Ürgüblü Ş. R. Hatipoğlu

Mü. V. Ti. V.

A. F. Cebesoy C. S. Sircin

Mf. E.

bu kurumların bağlı buldukları vekillikler mezundur.

MADDE 2. — 5 nisan 1934 tarihli ve 2557 sayılı ve 23 birincikânun 1934 ve 2664 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

B. E.

MADDE 2. — 5 nisan 1934 tarih ve 2397 sayılı ve 4 temmuz 1934 tarih ve 2557 sayılı ve 23 birincikânun 1934 tarih ve 2664 sayılı kanunlarla 22 . IX . 1941 tarih ve 4121 sayılı kanunun 5 nci maddesiyle Maarif Vekilliğine devrolunan yabancı mütihassıs ve profesör istihdamı salâhiyetine dair 26 mayıs 1939 tarih ve 3611 sayılı kanunun 31 nci maddesi hükmü ve diğer kanunların bu kanuna muhalif hükümleri kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Maarif Encümeninin 3 nci maddesi aynen.

MADDE 4. — Maarif Encümeninin 4 nci maddesi aynen.